

Marit Keränen, Camilla Lindroos, Katja Peltola

Vi ses! Ratkaisut – FACIT

ISBN 978-951-1-33317-3

s. 7

1. Jakobstad
2. Vasa
3. Närpes
4. Åland
5. Åbo
6. Pargas
7. Karis
8. Esbo
9. Helsingfors
10. Borgå
11. Lovisa

Kapitel 1

A1

1. Jag heter...
2. Jag kommer från...
3. Jag talar...
4. Jag bor i ...
5. Jag jobbar / studerar /...

B1

1. De träffas på skolans kafé.
2. Han är lärare.
3. Hon kommer från Åland.
4. Nej, hon är student.

C1

1. vad
2. varifrån
3. var
4. vart
5. vad
6. hur

D1

heter

välkommen

Tack

jobbar

läser

Var

bor

Hela texten:

Emil jobbar på en matbutik efter skolan. Den heter Gott och Grönt. Han jobbar med Gunilla, Sven och Mia.

Gunilla: Välkommen till Gott och Grönt, Mia.

Mia: Tack.

Gunilla: Här är Emil. Mia börjar jobba här i dag.

Emil: Vad roligt! Välkommen!

Mia: Tack så mycket.

Emil: Studerar du?

Mia: Nej, jag jobbar bara. Du då?

Emil: Jag läser ekonomi.

Mia: Var bor du?

Emil: I Helsingfors. Och du?

Mia: Jag bor i Esbo.

E3

2, 90, 27, 4, 40, 8, 17, 14, 20, 80

E5

1. Hon heter Gunilla Björk.
2. Hon är butikschef.
3. Hon jobbar på *Gott och Grönt*.
4. Adressen är Köpgatan 4, 00123 Helsingfors.
5. Gunillas mobilnummer är + 358(0)50-678900 eller 050 678 900.
6. Gunillas e-postadress är gunilla.bjork@gottochgront.fi

F1

1. b
2. b
3. c
4. c
5. b
6. a

F2

1. Han
2. Jag
3. Hon
4. Vi
5. De

F4

familj: en far, en bror, en syster, en pappa, en mor, en mamma, ett barn

jobb: en ekonom, en journalist, en barnträdgårdslärare, en polis

F5

t.ex.

sjunga, sjunger i kör

en hund

arbetar i trädgården

ett barn

dansar, dansar folkdans

resa

F6

1. spelar / tycker om / gillar

2. reser

3. går

4. läser

5. talar / studerar / gillar / läser

6. jobbar / arbetar

7. kommer

F7

heter, kommer, bor,

studerar, är, tycker om, har, cyklar, jobbar, arbetar, spelar, dansar, gillar,

(måste)

R1

Till exempel:

1. Vad heter du? Vad läser du? Vad gör du?
2. Var bor du? Var bor han? Var är han? Var jobbar/studerar du?
3. Varifrån kommer du? Varifrån kommer hon?
4. Vem är du? Vem kommer?
5. Hur gammal är du? Hur mår du?
6. Är du gift?

R2

1. Hon
2. ni
3. Jag
4. Han
5. De
6. du
7. Vi

R3

1. bor
2. kommer
3. sjunger
4. jobbar / arbetar
5. är
6. går
7. talar / studerar /
gillar / tycker om / läser

Kapitel 2

A1

klockorna till vänster: vasemmalla olevat kellotaulut
A, E, C/H, J, G

klockorna till höger: oikealla olevat kellotaulut
H/C, F, I, B, D

A2

1. De vaknar klockan sju.
2. Han äter lunch med Jonas.
3. De badar bastu klockan åtta.
4. Hon kommer hem klockan fyra.
5. Han åker hem med bussen.
6. De går till sängs klockan tio.

A3

t.ex.

äter	sover	går till sängs
läser	lyssnar på musik	borstar tänderna
tittar på tv	städar	lagar mat
vaknar	bäddar sängen	duschar

B2

Klockan är tio.

Klockan är halv elva.

Klockan är tio över tre.

Klockan är kvart före fyra.

Klockan är fem över sex.

Klockan är fem över halv sju.

Klockan är kvart över åtta.

Klockan är elva.

B3

1. b Klockan är **halv två**.
2. a Klockan är **nio**.
3. c Den är **tjugofem över fyra** på eftermiddagen.
4. a Den är **tjugo före elva**.
5. a Bussen går **kvart över tio** på kvällen.
6. a Väckarklockan ringer **fem före åtta**.
7. b Skolan börjar **halv nio**.
8. c Jag kommer hem **tio över sju** på kvällen.

B4

kvart över nio, kvart före elva, förmiddagen, från halv nio till halv tolv, på eftermiddagen, åttatiden, på kvällen

B5

t.ex.

Emil: studerar mellan kvart över nio och kvart före elva, går på gym på förmiddagen, jobbar på eftermiddagen, kommer hem åttatiden

Sofia: jobbar på förmiddagen, läser på biblioteket på eftermiddagen, träffar en kompis på eftermiddagen, köper mat på vägen hem (på eftermiddagen/kvällen)

C1

1. Emil vaknar klockan 7.
2. Vi städar på förmiddagen.
3. De läser svenska på måndag.
4. Jonas dricker kaffe på jobbet.

C2

1. Hon borstar inte tänderna.
2. Skolan börjar inte klockan nio.
3. Han dricker inte kaffe.
4. Vi städar inte på morgonen.

C3

1. Vaknar Emil klockan sju?
2. Äter han en smörgås på morgonen?
3. Duschar de klockan åtta?
4. Läser Emil en bok på biblioteket?

C4

1. När lyssnar Emil på musik?
2. Var studerar Sofia?
3. Varför läser du tidningen?
4. Vilken tid kommer Sofia hem i dag?

C5

1. Klockan elva sover de.
2. Det är fredag i dag.
3. Klockan fyra kommer Sofia hem.
4. Sofia träffar en kompis klockan två.
5. På vägen hem köper hon mat.

C6

1. De tittar på en film på kvällen.
2. Klockan 7 vaknar Emil.
3. När kommer Sofia hem?
4. I dag bäddar Emil inte sängen.
5. De läser inte svenska på måndag.

D1

tisdag
söndag
fredag
onsdag
måndag
lördag
torsdag

D2

halv tio	halv sex
tolv	
sju	
nio	åtta
nio	

D3

måndag: 9–15 arbetet, 17.30–19 gym

tisdag: 8–16 arbetet, 14.30 ett möte

onsdag: 8–16 arbetet, 19–20.30 på bio

torsdag: 8–16 arbetet, 19.30– fest

fredag: 17.30–19 gym

lördag: 7.00 jogga

söndag: 10.15 buss till Lovisa

Jag är lärare. Jag har mycket att göra den här veckan. **På måndag arbetar jag från nio till tre.**

Från tisdag till torsdag jobbar jag mellan åtta och fyra. Jag har ett möte med en kollega klockan halv tre på tisdag.

På onsdag kväll går jag på **bio** med en kompis. Filmen **börjar klockan sju och slutar halv nio.**

Jag tycker om att träna och jag **går på gym på måndag och fredag mellan halv sex och sju på kvällen.** **På torsdag** har en **kompis födelsedag.** Festen börjar **halv åtta.** Jag **joggar på lördag morgon klockan sju.** **På söndag förmiddag åker jag till Lovisa.** Bussen går **kvart över tio.**

E1

biblioteket

en film

tidningen

en klocka

sängen

kvällen

en dag

jobbet

rummet

en butik

E2

1. en väckarklocka	Väckarklockan
2. ett bibliotek	biblioteket
3. en bok	Boken
4. ett möte	Mötet
5. en tidning	Tidningen
6. ett sovrum	sovrummet
7. ett kök	köket
8. en matbutik	Matbutiken

R1

Jonas: går på gym måndag och torsdag

Emil: studerar tisdag och onsdag städar fredag.

Sofia: sjunger i kör onsdag.

Erik: spelar handboll tisdag och fredag har scoutmöte onsdag.

Mia: jobbar lördag och söndag

Kapitel 3

A1

1. De är på en restaurang.
2. De tittar på matsedeln. / De väljer mat.
3. Hon tycker inte om korv eller kyckling.
4. Jenny äter tomatsoppa med grönsallad (morot, gurka, tomat) och knäckebröd. Ting äter korv med potatismos, bönor och majs och en semla.
5. Hon är allergisk mot tomat.
6. De sitter med Emil.

A2

1. lautanen
2. ruokalusikka
3. teelusikka
4. haarukka
5. veitsi
6. servetti
7. tarjotin
8. syvä lautanen
9. muki
10. kuppi
11. lasi
12. kannu

A3

t.ex.

- a) en djup tallrik, en matsked
- b) en tallrik, en gaffel, en kniv
- c) en mugg eller en kopp, en tesked
- d) ett glas

A4

Hur är läget?

Tack, bra.

Är du snäll och ger mig en sked?

Här, varsågod.

Var ska vi sitta?

Där borta är ett ledigt bord.

Vill du ha knäckebröd?

Nej, tack.

Smaklig måltid!

Tack, detsamma.

Var finns vattnet?

Det finns där vid kassan.

Vill du sitta med oss?

Ja, tack. Gärna.

Jag tycker inte om

korv.

Inte jag heller.

A5

1. henne

2. dem

3. honom

4. dig

5. mig

6. oss

7. er

8. den

C1

1. Flyg till Kronoby	AHS643	06.35
2. Flyg till Uleåborg	BFÖ890	07.40
3. Flyg till Vasa	CDY271	12.23
4. Flyg till Rovaniemi	RWU543	15.15
5. Flyg till Åbo	COI008	21.50

C2

1. hit
2. hem
3. här
4. dit
5. därifrån
6. hemifrån

D1

1. Vill
2. Kan
3. vill
4. Får / Kan
5. måste
6. vill
7. Kan/Får
8. ska

D2

1. Gunilla vill inte ha en muffins.
2. Får jag sitta här med dig?
3. Sven brukar inte dricka te.
4. Du måste fråga Gunilla.
5. Var ska Emil och Jonas äta lunch i dag?
6. Vi kan köpa kaffe på tåget.

D4

1. Ja, det gör han.
2. Nej, det är han inte.
3. Ja, det gör jag ibland.
4. Nej, det kan hon inte.
5. Ja, det är den.
6. Ja, det får ni.
7. Nej, det gör hon inte.
8. Ja, det gör vi.

D5

vill du ha
mjölk
Jag gillar inte te
brukar dricka
tycker om
Ni kan ta
Här var så god.
Jag tar den
älskar

D5

Klockan är åtta på Gott och Grönt. Gunilla bjuder Emil, Mia och Sven på frukost.

Gunilla: Emil, vill du ha kaffe eller te?

Emil: Kaffe, tack.

Gunilla: Mjök eller grädde? Socker?

Emil: Lite grädde och socker, tack.

Gunilla: Här, varsågod.

Emil: Tack.

Gunilla: Och du Mia, vad vill du ha? Te?

Mia: Nej tack. Jag tar också kaffe. Jag gillar inte te.

Gunilla: Och du Sven?

Sven: Jag tar gärna te. Jag brukar dricka te på morgonen. Jag tycker om svart te. Har du honung?

Gunilla: Javisst. Här varsågod.

Sven: Tackar.

Gunilla: Här på bordet finns det frukt. Ni kan ta vindruvor, banan, äpple och päron. Eller vill ni ha något salt? Det finns karelsk pirog med ägg och smör eller skinkpaj.

Emil: Mia, en karelsk pirog?

Mia: Javisst.

Emil: Här varsågod.

Sven: Skinkpajen ser god ut. Jag tar den.

Mia: Jag tar en banan och ett päron. Jag älskar frukt.

Sven: Det gör inte jag. Det ska vara kött!

Gunilla: Bra! Nu börjar vi planera...

R2

1. Till järnvägsstationen åker jag med buss.
2. Från spår två går Åbotåget.
3. Till butiken åker de med spårvagn.
4. På morgonen äter vi en smörgås.
5. Han äter middag på kvällen.
6. Jag tar metron till skolan.

R4

1. a
2. b
3. b
4. b

R5

1. från
2. i
3. med
4. till
5. på
6. bredvid
7. med
8. på

Kapitel 4

A1

Lär dig dansa salsa!	tisdag	18–19.30	2.9–25.11
Sjung i kör!	torsdag	17–18	14.10–10.12
Börja jogga!	måndag	18.15–19.45	20.8–30.9

A2

1. Sov
2. Ät
3. Drick
4. Öppna
5. Stäng
6. Ta
7. Fråga
8. Kom

A3

1. den första juli nittonhundranittio
2. den fjärde augusti nittonhundrasextiosju
3. den tionde maj nittonhundrafyrtiotre
4. den fjortonde maj nittonhundraåttiotvå
5. den trettonde december tjugohundrasjutton

B4

spela innebandy	skrinna	skida
fotografera	baka	teckna
simma	laga mat	dansa folkdans
åka pulka	gå på konstutställning	vandra

B6

1. R
2. R
3. F
4. F
5. R
6. R

Hela texten:

Pappa: Kommer du med och titta på ishockey på torsdag? Det är TPS och HIFK som spelar.

Erik: Jag vet inte... .. Jag har så mycket att göra. Jag har prov i historia på fredag.

Pappa: Vad synd! Så du kommer inte?

Erik: Nja... jag vet inte. Jag har inte tid. Jag måste också planera scoutmötet på lördag. Jag har inga pengar.

Pappa: Ingen panik! På söndag den 27 oktober spelar TPS mot JYP. Kommer du då? Jag betalar.

Erik: Haha, pappa betalar. När börjar matchen? Jag har träff med Anna och Mats klockan ett.

Pappa: Matchen börjar klockan fyra. När slutar ni?

Erik: Kanske halv fyra. Nåja, jag kommer.

Pappa: Super! Vi träffas kvart före fyra i ishallen. Passar det?

Erik: Det passar bra. Då ses vi där.

Pappa: Jess! Det här blir roligt!

Erik: Mmm.

C1

1. Gunilla:	1 juni, midsommar–29 juni, 15 juli – 31 augusti
2. Sven:	1 juni–29 juni. 15 juli–31 juli
3. Emil:	1–29 juni, 15 juli–31 augusti
4. Mia:	1 juni till midsommaren, 15 juli–31 augusti

C3

1. Han ska klättra med en kompis på lördag och åka till Åbo med Sofia på söndag.
2. Han ska åka till sommarstugan med barnen.
3. Han har en roddbåt med en motor.
4. Nej, det har han inte.
5. Han brukar sola när det är vackert väder. (också simma, fiska, bada bastu, grilla korv eller röka fisk) Han brukar läsa, spela kort och ta det lugnt när det är dåligt väder. På vintern åker han skidor och pulka eller skinnor på isen.

R2

1. första
2. sjunde
3. elfte
4. torsdag
5. augusti
6. andra
7. onsdag
8. juli
9. tredje
10. sjätte
11. tolfte
12. måndag

R3

1. Vi dricker alltid te på kvällen.
2. På teatern går Jenny ofta.
3. Karaoke sjunger Kristina aldrig.
4. I morgon är vi inte lediga.
5. Ärtsoppa äter vi sällan.
6. Kaffe tycker jag inte om.
7. Vi köper leverlåda ibland.
8. Efter skolan går jag alltid hem.

R4

1. Plocka
2. Simma
3. Klättra
4. Läs
5. Spela
6. Bada
7. Spring
8. Köp
9. Ta

Kapitel 5

A1

1. R
2. F De ska bo i en liten röd stuga.
3. R
4. F Jonas tar med sig en ryggsäck. Jenny tar med sig två väskor.
5. R
6. F Stugan är utan el.
7. F Jenny vill inte fiska. Hon vill shoppa.
8. R
9. F Hon har inga pengar.
10. R/F Ibland är det kallt i juni och ibland är det varmt i juni.

A2

Till exempel:

Grupp 1: väskor, trosor, strumpor, sockor, tröjor, skjortor, väskor, byxor	-OR
Grupp 2: handdukar, pengar, handskar, toppar, kjolar	-AR
Grupp 3: kalsonger, kläder, butiker	-ER
Grupp 4: bälten, nattlinnen	- N
Grupp 5: tält, hotell, vandrarhem	=

A3

Annat? Airb&b / couchsurfing / hos vänner / släktingar

A4

1. stuga
2. bälte
3. bankkort
4. kostym
5. bulle
6. butik
7. nattlinne
8. rum
9. buss
10. vecka

A5

1. flickor pojkar
2. stövlar
3. barn
4. bord stolar
5. frimärken
6. butiker

A7 Vad samlar du på?

Man kan samla på konst, tavlor, väskor, skor, design möbler/prylar, (gamla) verktyg osv.

C1

fin
vita
liten
svarta
nytt
snygga

C2

1. gammal
2. gammalt
3. gamla
4. gammal
5. nya
6. ny
7. nya
8. nytt
9. små
10. litet
11. liten

C4

Till exempel:

1. Flickan ska gå till skolan. Hon har blåa byxor, en blå blus, en svart topp, en stor gul väska och vita skor.
2. Pojken ska spela fotboll. Han har fotbollsmatch. Han har en en svart mössa, en blåvit t-skjorta, svarta shorts, vita strumpor och röda fotbollsskor. Han har också en fotboll.
3. Mannen ska gå till jobbet. Han har svart kostym, röd kravatt, grå skjorta och svart paraply, svarta skor och en svart "väska".

C5

1. vacker	vackert, vackra
2. gammal	gammalt, gamla
3. kall	kallt, kalla
4. dålig	dåligt, dåliga
5. kort	kort, korta
6. lätt	lätt, lätta
7. liten	litet, små
8. ljus	ljus, ljusa
9. billig	billigt, billiga

D1

Till exempel: Det snöar ofta på våren.

- Nej, det gör det inte. / Ja, ganska ofta. / Ibland.

D2

1. Det snöar.	lumihiutale
2. Det är mulet/molnigt.	pilvi
3. Det regnar.	sadepilvi
4. Det blåser hårt.	15m tuulen voimakkuus
5. Det är varmt.	+24 astetta
6. Det är kallt.	-20 astetta
7. Det är soligt. Solen skiner.	aurinko

D3

väder

skiner/värmer

grader

vacker

blåser

regnar

kallt

snöar

värmer/skiner

D4

1. Det snöar i norra Finland och det är sju minusgrader.	Pohjois-Suomi
2. I mellersta Finland regnar det. Det är tre plusgrader.	Keski-Suomi
3. Det regnar också i östra Finland. Det är noll grader.	Itä-Suomi
4. Det är plus fem grader i västra Finland. Där skiner solen.	Länsi-Suomi
5. I södra Finland är det molnigt. Temperaturen ligger runt plus åtta grader.	Etelä-Suomi
6. Det blåser hårt på Östersjön.	Itämeri
7. På Åland är det soligt och nio grader.	Ahvenanmaa

R1

1. gul
2. blått/blå
3. röda, gröna, gula och orange
4. grönt, vit
5. vitt/grått

R3

1. kostym
2. byxor
3. tröja
4. skjorta
5. trosor
6. bälte
7. kalsonger
8. handskar
9. halsduk
10. strumpor
11. pyjamas
12. baddräkt
13. nattlinne
14. gummistövlar
15. strumpbyxor
16. sandaler

R4

Till exempel:

1. Jag ska bo i en liten röd stuga på Åland.
2. Jag åker dit med en stor färja.
3. Jag tar med mig en ny ryggsäck.
4. Jag köper en stor Ålandspannkaka.
5. Jag skickar många vackra kort till mina vänner.
6. Jag behöver också många fina åländska frimärken.

Kapitel 6

A2

1. Den ligger på golvet i tamburen.
2. Den står i vardagsrummet bredvid soffan.
3. Den står i hyllan i vardagsrummet.
4. Det finns ett skrivbord i sovrummet.
5. Den är i köket.
6. Hon odlar tomater på balkongen.
7. Den står i vardagsrummet till höger om fönstret.
8. Den är i sovrummet till höger.
9. Den hänger i köket.

A3

Till exempel

1. i badrummet
2. i köket
3. i sovrummet
4. i vardagsrummet
5. i vardagsrummet
6. i badrummet
7. i sovrummet
8. i köket

A4

1. hänger
2. står
3. finns
4. finns/står/ligger
5. ligger/finns/är

B1

Till exempel:

Borgå:	Mårten	en trea	ett höghus	nytt och modernt
Åbo:	Emils föräldrar	ett radhus	fyra rum och kök	en trädgård ett växthus
	ett garage			
Esbo:	Jonas	studentbostad	ett rum	gemensamt kök
Helsingfors:		Emil och Sofia	en tvåa	ett höghus på tredje
våningen	gammalt hus	tvättstuga	bastu	

C1

1. vår
2. din
3. hennes
4. ert
5. deras
6. min
7. hans

C2

1. Sofias väska
2. hennes bok
3. Jonas ryggsäck
4. hans penna
5. deras rum

C3

1. hennes
2. deras
3. era
4. våra
5. hans

C4

Till exempel:

1. **Hans** studentbostad är liten.
2. **Hennes** vardagsrum är mysigt.
3. **Ert** hus är så vackert!
4. **Deras** trädgård är så fin.

D1

1. ett rum
2. arbeta
3. en sommar
4. inga djur
5. med kompisar
6. ringa

D2

1. F
2. R
3. F
4. R
5. F
6. R
7. F

Hela texten:

Karin: Karin.

Pasi: Hej Karin. Det här är Pasi. Jag ringer om din annons på nätet.

Karin: Ja, vad roligt! Har du ett ledigt rum?

Pasi: Ja. Jag bor med två kompisar i Vasa. Vi har en lägenhet på fyra rum och just nu har vi ett rum ledigt.

Karin: Det låter bra. Var ligger lägenheten?

Pasi: Nära centrum.

Karin: Vad bra! Hur mycket är hyran?

Pasi: Din del blir 350 euro per månad. El, vatten och internet ingår i hyran.

Karin: Det låter jättebra.

Pasi: Vill du komma och se på rummet?

Karin: Ja, gärna. När kan jag komma?

Pasi: Var är du nu? På Åland?

Karin: Just nu är jag hos en vän i Åbo. Jag kan komma till Vasa med tåg i morgon.

Pasi: Det passar bra. Det borde komma ett tåg lite efter ett.

Karin: Det låter bra. Jag ska kolla tidtabellen. Kan vi träffas på järnvägsstationen?

Pasi: Visst. Vi ses på stationen halv två i morgon. Jag är ganska lång, jag har glasögon och en grön jacka på mig.

Karin: Jag har en röd jacka och en stor svart väska.

Pasi: Fint, vi ses. Hej då!

Karin: Hej!

D4

Till exempel.

Erik: Han har ljust kort hår och blåa ögon. Han är ganska lång. Han har lite skägg. Han är snygg.

Sofia: Hon har ljust långt hår och blåa ögon. Hon är vacker.

Ting: Hon har glasögon. Hon har mörkt hår. Hon är ganska kort.

Jenny: Hon har långt rött hår. Hon har gröna ögon.

R1

Till exempel

1. Jag lagar mat i köket.
2. Jag tittar på TV i vardagsrummet.
3. Jag läser mina läxor i sovrummet.
4. Jag solar mig på balkongen. Jag odlar tomater på terrassen.
5. Jag tvättar håret i badrummet.

R2

På: på golvet, på väggen, på sängen

I: I hyllan, i tamburen, i ett höghus

till: till höger om fönstret, till vänster, till köket

R3

1. er
2. vår
3. Mitt
4. deras
5. hans
6. hennes
7. ditt

R4

1. nytt
2. stor
3. mysiga
4. eget
5. modern
6. intressant
7. mjuk
8. bekväm
9. gröna
10. ljusa
11. fint
12. vackert

Kapitel 7

A1

1944: Farmor/hon föddes år 1944.

1955: År 1955 började farmor i en flickskola. Farmor började i skola 1955.

1963: Farmor blev student år 1963. Hon tog studenten år 1963.

1967: År 1967 föddes tvillingarna Camilla och Peter. Farmor fick barn år 1967.

A4

1. föddes	3
2. växte upp	2
3. jobbade	1
4. skötte	2
5. började	1
6. var	4
7. fanns	4
8. lekte	2
9. hoppade	1
10. spelade	1
11. byggde	2
12. tyckte om	2
13. hade	4
14. gjorde	4
15. handarbetade	1
16. simmade	1
17. åkte	2
18. älskade	1
19. gick	4
20. lånade	1
21. ville	4
22. blev	4
23. bjöd upp	4
24. dansade	1
25. sällskapade	1
26. förlovade	1
27. gifte	2
28. flyttade	1
29. fick	4

A5

Till exempel:

1. När föddes du?
2. När började du skolan?
3. Vem skötte dig när du var liten?
4. Vad lekte du som barn?
5. Vad ville du bli när du var liten?

A6

1. sover	ringer
2. stänger	somnar
3. vaknar	tittar
4. är	hoppar
5. tvättar	borstar
6. klär	har
7. tar	springer
8. äter	lyssnar
9. ser	läser
10. hälsar	stiger
11. går	kommer

A7

1. blev	gick	
2. valde	köpte	
3. såg	satte	
4. åt	drack	talade
5. ville	tog	
6. tittade	rusade	
7. kom	började	
8. läste	skrev	övade
9. försökte	berättade	
10. lyssnade	sade	

A8

a)

1. gjorde
2. var sov
3. vaknade steg
4. duschade borstade
5. klädde lagade (åt)
6. åt
7. drack åt
8. läste
9. var
10. gick promenerade
11. var

b)

1. Hur länge promenerade hon?
2. Vad åt hon på morgonen?
3. Hurdant vad vädret?
4. Vilken tid läste hon tidningen?
5. Vad gjorde hon på morgonen?

B1

1. på väg
2. kände igen
3. en stund
4. kommer jag ihåg
5. varje höst
6. plocka lingon
7. olika färger
8. den sista dagen
9. omkring i stan
10. det gjorde ingenting!

C1

Till exempel:

en mamma (en mor), en pappa (en far), en syster, en bror, en kusin, en moster, en faster, en morfar, en farfar, en mormor, en farmor, ett barnbarn

C2

1. Mia kom till Finland när hon var **fem** år gammal.
2. Emils familj flyttade till **Åbo** för 15 år sedan.
3. Emils **syster** gifte sig i somras.
4. Mia har **en syster**.
5. **Emils** familj har en fiskrestaurang.

C3

Familjeord som förekommer i texten:

föräldrar, familj, pappa, lillebror, storsyster, man (make), dotter, syskon, enda barnet, släktingar, moster, morföräldrar, mormor, morfar, farföräldrar, faster

C4

1. morbror
2. faster
3. föräldrar
4. bror
5. morfar
6. farfar
7. mormor
8. farmor
9. barnbarn
10. dotter
11. kusin
12. son
13. moster
14. farbror

C5

Till exempel: Sven berättar...

1. Mina föräldrar heter Lotta och Lars.
2. Mina farföräldrar heter Märta och Gunnar.
3. Jag har tio kusiner.
4. Jag har tre systrar, men inga bröder.
5. Nej, min pappa har inga syskon.
6. Ja, min mamma har fyra bröder.

D1

1. Gunilla kom för sent till dagiset. Linus var ensam där med Solveig.
2. Gunillas föräldrar bor i Ekenäs. Gunillas pappa hade födelsedag på lördag.
3. Gunillas son Linus lekte med Niklas ute på gården.
4. Gunilla och Linus åkte till sjukhuset. Linus hade ett sår under ögat. Läkaren putsade och limmade såret.
5. På söndagen gick Gunilla och Linus till parken.
6. Gunillas tvättmaskin gick sönder.

D2

Frågor till texten *Det gick inte riktigt som på Strömsö*.

1. Hur gick Gunillas veckoslut?
2. Vilken tid stänger dagiset på fredagar?
3. Vad gjorde Gunilla och Linus på lördagen?
4. Varför åkte Gunilla och Linus till sjukhuset?
5. Vad gjorde Gunilla och Linus på söndagen?
6. Vad gjorde Sven på veckoslutet?

D4

1. Det är ett populärt finlandssvensk TV program sedan 2002.
2. Det ligger i nära Vasa i Västervik.
3. I TV programmet lagar man mat, bakar, gör trädgårdsarbeten, snickrar och handarbetar.
4. Annat?

D5

skotta snö

ordna saker på sina platser

diska

tvätta kläder

duka av bordet

damma mattor

duka bordet

dammsuga

stryka kläder

torka damm

bädda sängen

klippa gräsmattan

D6

Till exempel:

1. Jag gör hemarbeten varje dag
2. I vintras skottade jag snö varje vecka. I somras klippte jag gräsmattan 3 gånger i månaden.
3. Jag lagar mat och bakar. Min man tvättar kläder och stryker. Min son dammsuger och diskar. Min dotter dukar bordet och ordnar saker på sina platser.
4. Mitt favorithemarbete är att bädda sängen.
5. Jag tycker inte om att diska. Jag har en diskmaskin

D7

Till exempel: Vad hände igår? Jenny berättar...

Jag hade födelsedagsfest igår. Jag bjöd mina vänner på middag. Jag stekte biffar och lagade pasta. Vi åt, drack vin, pratade, sjöng karaoke och dansade mycket. Vi hade roligt och vi festade hela natten. Jag gick och lade mig klockan fem på morgonen. Jag orkade inte diska och städa. Jag var så trött. I dag måste jag duka av bordet och diska. Men det gör inget! Det var så skojigt igår!

D8

Texten: *Familj och släkt:*

Till exempel följande meningar:

1. Vi flyttade till Åbo för 15 år sedan, **för** pappa fick jobb där.
2. Har du syskon **eller** är du enda barnet?
3. Mormor och morfar hade en mysig restaurang, **men** de gick i pension i fjol.

Texten: *Det gick inte riktigt som på Strömsö:*

Till exempel följande meningar:

1. Jag bad om ursäkt, **men** hon såg inte glad ut.
2. Både Linus och jag var trötta, **så** vi gick till sängs.
3. Vi kunde inte gå till simhallen som vi brukar göra, **utan** vi var ute i parken.

R1

1. Vad **gjorde** du i dag på morgonen?
2. Jag **vaknade** klockan 7 och **steg** upp genast. Sedan **gick** jag till badrummet och **borstade** tänderna.
3. Jag kokade te och åt frukost i lugn och ro. När steg du upp?
4. Klockan ringde redan klockan 6. Jag var så trött. Jag vilade mig en stund i sängen och somnade.
5. Oj, nej! Vad hände sen?
6. När jag vaknade, var klockan 7.30. Jag klädde på mig på en minut och sprang ut. Jag kom i tid till skolan!
7. Du hade tur!
8. Ja, men jag glömde mina pengar hemma! Kan du låna mig fem euro till mat?
9. Absolut!

R2

Till exempel: Ting berättar...

I morse drack jag grön te och åt en stor croissant.

I går köpte jag en ny väska.

Förra veckan var jag på hemmafest hos Jenny.

I somras åkte jag till Danmark med mina vänner.

I fjol arbetade jag som turist guide.

R3

Till exempel: Jenny berättar...

Mamma skötte mig hemma, när jag var liten. Jag började på dagis, när jag var fyra år gammal. Jag var sju år, när jag gick till skolan. Jag älskade att spela teater i skolans dramaklubb. Jag var 14 år gammal när jag började i högstadiet och där började jag sjunga i skolans kör. Jag gick tre år i gymnasiet. Efter gymnasiet började jag studera design och mode på högskolan Framtid.

R4

för, så, men, och, eller, men

Han tycker om choklad, men han äter det sällan.

Vi måste städa lägenheten i dag, för mormor kommer och hälsar på i morgon

Hon är jättehungrig så hon går hem och lagar mat.

Kan vi träffas på lördag eller har du mycket att göra då?

Först städar vi och sedan går vi till butiken.

Jag har tre mostrar, men jag har ingen faster

Kapitel 8

A1

1. Emil jobbar på *Gott och Grönt*. Det är en matbutik.
2. Han jobbar några kvällar i veckan och ibland på lördag eller söndag.
3. Han sitter ofta i kassan och tar betalt för varorna. Han hämtar varor från lagret. Han kollar bäst före datumen på varorna. Han går igenom frukt-och grönsaksdiskarna. Han talar med kunder.
4. I kyldiskarna finns mjölkburkarna, ostarna, korvarna och köttpaket.
5. I frysskåpen finns grönsakspåsar och fiskpaket.
6. Det betyder att kunden kan köpa produkten/varan med trettio procents rabatt.
7. Emil tycker om kunderna och arbetskamraterna på *Gott och Grönt*.

A2

1. b
2. a
3. c
4. a
5. c
6. b

A3

varorna	grupp 1
hyllorna	grupp 1
mjölkburkarna	grupp 2
ostarna	grupp 2
korvarna	grupp 2
köttpaketen	grupp 5
kyldiskarna	grupp 2
grönsaksdiskarna	grupp 2
frukterna	grupp 3
bananerna	grupp 3
äpplena	grupp 4
plommonen	grupp 5
bröden	grupp 5
fiskpaketen	grupp 5
kunderna	grupp 3
arbetskamraterna	grupp 5

A4

1. en böna bönan bönor bönorna
2. en fisk fisken fiskar fiskarna
3. en banan bananen bananer bananerna
4. ett äpple äpplet äpplen äpplena
5. ett plommon plommonet plommon plommonen

A5

1. flaskor
2. burkar
3. askar
4. tuber
5. papperskassar
6. godispåsar

A6

1. tomater	tomaterna
2. gurkorna	gurkor
3. äpplen	äpplena
4. korvarna	korvar
5. paket	kaffepaketen

A7

1. Var har ni?
2. Jag letar efter...
3. Var finns...
4. Har ni...

När du vet var något finns, kan du säga...

- a. Det finns därborta till vänster.
- b. Det finns i andra hyllan till höger.
- c. Det finns bredvid sockret.
- d. Det finns mittemot tidningarna.
- e. Det finns i sista hyllan till vänster.

B2

Ting är hemma hos Jonas.

Ting: Vad lagar du för mat?

Jonas: **1. Jag lagar köttbullar och potatismos.**

Ting: Det låter gott! Kan du laga mat?

Jonas: Ja, jag var alltid i köket när jag var barn. Mamma lärde mig.

Ting: **2. Kan jag hjälpa dig?**

Jonas: Så klart! Potatisen kokar redan i kastrullen på spisen. Här är mammas recept på köttbullar. Kan du ta fram köttet och mjölken ur kylskåpet? Sätt skorpmjölet i en skål och håll vattnet på. Det ska stå i en halv timme. Jag hackar och steker löken till köttbullarna.

Ting: Kan jag blanda ägget i köttet och krydda?

Jonas: 3. **Ja, det kan du.** När löken har svalnat håller jag också den i smeten. Är potatisarna mjuka?

Ting: En gick sönder när jag stack gaffeln i den.

Jonas: Då är de nog färdiga. Akta dig, det är hett! Jag ska hälla bort vattnet från potatisarna. Vill du mosa dem eller steka köttbullarna?

Ting: Jag fixar köttbullarna. **4. Hur ska jag göra?**

Jonas: Blanda löken och skorpmjölet i köttet. **5. Rör om.** Sedan kan du börja rulla köttbullarna. Jag börjar med potatismoset. Först värmer jag upp lite mjölk i en kastrull och mosar potatisen. Sedan håller jag mjölken lite i taget och vispar försiktigt. Inga klimpar!

Ting: Hör du, det blir ganska många köttbullar.

Jonas: Det är bra för de är så goda och **6. vi kan äta dem i morgon också** . Nåja, nu klickar jag smör i potatismoset och saltar lite.

Ting: Är det här en traditionell maträtt här i Finland?

Jonas: Ja, i hela Norden, men **7. mammas köttbullar är bäst!**

B3

Gör så här:

- 1 Skala potatisarna och koka dem mjuka.
- 2 Håll bort vattnet.
- 3 Mosa potatisarna och häll i varm mjölk litet i taget.
- 4 Rör om tills moset har lämplig konsistens.
- 5 Smaksätt med salt och smör.

D2

Till exempel:

Erik går på årskurs nio i högstadiet. Han diskuterar olika yrken med Emil. Erik vill inte studera på gymnasiet för det är mycket att läsa.

Erik funderar på att bli kock eller bilmekaniker. Han tycker om att laga mat och han brukar titta på när pappa mekar med bilen, men han vill inte jobba som kock eller bilmekaniker hela livet. Han gick en kurs i första hjälpen. Han vill bli akutmårdare och köra ambulans. Emil säger att han först måste bli närvårdare eller brandman och sedan börja studera på yrkeshögskolan.

Erik är bra på att leda barn och ungdomar. Kanske han blir ungdomsledare eller lärare? Nej, Erik vill absolut inte bli lärare eller polis! Det vet han. Han vill göra något praktiskt och börja tjäna pengar så snabbt som möjligt. Han börjar kanske någon yrkesutbildning i framtiden.

D4

jobba i butik
kock
bilmekaniker
ungdomsledare
akutvårdare
närvårdare
brandman
förstavårdare
lärare
plocka jordgubbar
barnvakt
skådespelare
servitris
sjukskötare
jobba på hamburgerrestaurang
försäljare
språklärare
vildmarksguide
turistguide

D5

1. Läraren undervisar i skolan.
2. Barntädgårdsläraren sköter barn på dagis.
3. Sjukskötaren sköter patienter på sjukhuset.
4. Polisen kontrollerar hastigheter på vägarna.
5. Flygvärdinnan hjälper passagerare på flygplanet.
6. Chauffören kör lastbil/buss.
7. Expediten säljer varor.
8. Läkaren undersöker patienter.
9. Sångaren sjunger på konserten.
10. Bilmekanikern reparerar bilat på verkstaden.
11. Kocken lagar mat i köket.
12. Servitören serverar på restaurangen.
13. Sekreteraren/assistenten assisterar chefen på kontoret.

R1

en hylla, hyllan, hyllor, hyllorna
en jordgubbe, jordgubben, jordgubbar, jordgubbarna
en grönsak, grönsaken, grönsaker, grönsakerna
ett möte, mötet, möten, mötena
ett skåp, skåpet, skåp, skåpen

R2

1. I vilken hylla finns kaffe?
2. Har ni finska jordgubbar?
3. Grönsaker är hälsosamma.
4. De har ett personalmöte på *Gott och Grönt* i morgon.
5. I vilket skåp hittar jag mjölk?

R3

1. en flygvärdinna, (en pilot/flygkapten)
2. en barntädgårdslärare, på dagis
3. undersöker patienter, i sjukhuset
4. en skådespelare
5. i en butik/ i en affär
6. en brandman, på en brandstation
7. vandrar/guidar i naturen
8. läraren, i skolan
9. en läkare, en sjukskötare
10. en kock, en servitör, en hovmästare
11. på en bilverkstad
12. kör bil, taxi, buss, lastbil, långtradare

Kapitel 9

A2

Till exempel:

1. Ät något, Ät en smörgås!
2. Drick vatten / te / juice
3. Klä på dig en tröja! Ta en varm dusch!
4. Klä av dig tröjan! Öppna fönstret!
5. Sov mera! Gå tidigt till sängs! Sitt inte uppe så sent!
6. Drick varm mjölk! Lagg dig och slappna av! Lyssna på lugn musik!

A3

känner mig, lägg dig, drömma dig, det lönar sig, klä dig, sätt dig, koncentrera mig, skynda mig, försova mig, Krya på dig!

A4

1. Du måste skynda dig.
2. Han måste skynda sig
3. Ni måste skynda er.
4. De vill lära sig svenska och finska i Finland
5. Hon vill lära sig svenska...
6. Vi vill lära oss svenska...

A5

1. sig
2. mig / mig
3. dig/er
4. er
5. sig/sig
6. oss

B1

1. Hon har ont i halsen, feber och hosta. Det värker i öronen och hon är trött.
2. Hon är ordentligt förkyld.
3. Hon får ett recept och går till apoteket. Sedan går hon hem och tar det lugnt. Hon ska vila sig.

B2 Kroppen

en arm 5
ett huvud 4
en mage 9
ett öga 7
en rygg 13
ett bröst 6
ett öra 2
en hand 10
en hals 14
en fot 16
en nacke 1
en näsa 3
ett knä 11
ett finger 15
en mun 12
ett ben 8

B4

1. Jag har haft
2. Jag har gjort
3. Jag har känt mig
4. Jag har hostat
5. Jag har sovit

B5

1. Har du ätit frukost/något?
2. Jag har mått lite illa./Nej, jag har inte mått illa.
3. Har du haft ont i huvudet/huvudvärk?
4. Ja, jag har druckit vatten. / Nej, jag har inte druckit så mycket.
5. Har du vilat dig?

B6

1. Var **har** ni **varit**? Vi **har rest** runt i Finland.
2. **Har** du **sett** Jenny i dag? Nej, jag **har** inte **sett** henne.
3. När **har** du **flyttat** hit? Jag **har** redan **bott** här i fem år.

B7

Jag har alltid/aldrig lagat hälsosam mat.

Jag har alltid/aldrig läst (många) böcker.

Jag har ofta/inte ätit hälsoprodukter.

Jag har aldrig haft ont i öronen. Ibland har jag haft ont i öronen.

Jag har inte badat bastu. / Jag har badat bastu ibland.

Jag har ofta/inte försovit mig.

Jag har inte/alltid förstått frågan.

C1

Hej Pontus! Jag är ledsen men jag kan inte komma på bio i dag. I går fick jag sjuk hals och jag har hostat hela natten. Hoppas jag blir frisk till veckoslutet. Jag mejlar dig i morgon.

Hälsningar

Macke

C2

TÄMÄ ON KESKUSTELUN OIKEA JÄRJESTYS:

- Vasa hälsostation.
- Hej, det här är Bo Kronqvist.
- Hej. Hur kan jag hjälpa dig?
- Jag har hög feber och ont i halsen.
- Hur länge har du haft feber?
- I ett par tre dagar.
- Har du också hosta eller andra symptom?
- Nej, jag har inte hosta, men det värker i nacken och knäna.
- Läkaren Gunvor Östman har en ledig tid kl. 15.30 i dag.
- Det passar bra.
- Förlåt, hur var namnet?
- Bo Kronqvist.
- Vad är din personbeteckning?
- Min personbeteckning är 140643-0001.
- Och din adress?
- Min adress är Karlebyvägen 26 A 13.
- Tack. Välkommen klockan 15.30 i dag.
- Bra. Jag kommer då. Tack och hej.
- Hej då.

3.

Han heter Bo Kronqvist.

Hans personbeteckning är 140643-0001. (Han är född 14 juni 1943)

Hans adress är / Han bor på Karlebyvägen 26 A 13

C3

- B. Karis hälsostation.
A. Hej, det här är Gunnel Åberg.
B. Hej. Hur kan jag hjälpa dig?
A. Jag är förkyld och har snuva och hosta.
B. Hur länge har du haft hosta?
...

C4

1. Det är Karin Grönholm från Vasa hälsostation. Läkaren Gunvor Östman är tyvärr sjuk idag. Kan du komma den 10 juni kl. 13.15 i stället? Var snäll och skicka ett sms.
2. Hej mamma, det är Jenny. Jag kommer till faster Lenas födelsedagskalas med tåg. Kan du hämta mig på stationen på lördag fem över halv ett? Kram!
3. Hej Gunilla, det här är Emil. Jag är fortfarande sjuk, så jag kan inte komma på jobb i morgon heller. Jag försöker bli frisk till måndag klockan 16. Tack och hej.

C5

1. Det är Karin Grönholm från Vasa hälsostation. Läkaren Gunvor Östman är tyvärr sjuk idag. Kan du komma den 10 juni kl. 13.15 i stället? Var snäll och skicka ett sms.
2. Hej mamma, det är Jenny. Jag kommer till faster Lenas födelsedagskalas med tåg. Kan du hämta mig på stationen på lördag fem över halv ett? Kram!
3. Hej Gunilla, det här är Emil. Jag är fortfarande sjuk, så jag kan inte komma på jobb i morgon heller. Jag försöker bli frisk till måndag klockan 16. Tack och hej.

C6

Till exempel:

1. Tack för meddelandet. Jag kommer den 10.6 kvart över ett. Häls. Bo Kronqvist.
2. Hej! Jag möter dig på stationen halv ett. Kram mamma.
3. Hej! Vad synd! Vi ses på måndag. Sköt om dig! H. Gunilla

D1

Det låter roligt! Fint! Absolut! Fantastiskt! Det låter bra.

D2

Onsdag 3.10.2019 kl. 13–16

13.00 Emil lagar grönsakssmoothie

13.30 Pausgympa med Sven

13.45 Gunilla presenterar hälsoprodukter

14.10 Yoga med Mia

14.30 Emil lagar bärsmoothie

15.00 Pausgympa med Sven

15.15 Smakprov på hälsoprodukter

D3

1. något / inget
2. inget (något)
3. inga / några
4. några/inga
5. inga
6. någon
7. ingen

D4

1. mycket
2. många
3. många
4. mycket
5. många

D5

Till exempel:

Jag har ingen penna med mig. Har du någon penna?

Vi har några bra böcker, men inga tidningar.

Vi har inte mycket mat hemma, bara några kex.

Många vill gå på konserten. Här är mycket folk.

R1

1. Motionera
2. Ät
3. Sov
4. Vandra
5. Träffa
6. Dröm

R2

1. har ätit
2. har köpt
3. har druckit
4. har ringt

R3

har ätit grönsaker

har inte druckit mjölk

har sprungit

har inte tittat på tv

har gått på

har inte tagit det lugnt

har spelat dataspel

har inte varit hemma

har rest

har inte jobbat

har åkt tåg

har inte cyklat

R4

Jag sover 8 timmar och jag är mycket ute. Jag äter hälsosam mat och inget godis.

Jag dansar, sjunger och träffar mina vänner.

R5

Jag dricker varmt te med honung

Jag tar en värktablett.

Jag dricker vatten.

Jag yogar.

Jag går till läkaren.

Jag klär mig i varma kläder.

Kapitel 10

A1

Till exempel:

1. Vi åkte på en kryssning förra veckan.
2. Fartyget var redan i hamnen, när vi kom till kajen.
3. Vi fick vår biljett och vi gick ombord.
4. Biljetten var ett nyckelkort till vår hytt på sjätte däck.

A2

Till exempel:

1. Hur kommer Mikael och Kristina till hamnen?
2. Vad ska de göra på kvällen?
3. Vad har de för hyttnummer?
4. Vad ska de göra i morgon?

A3

1. Hurdant program **har** vi **i morgon**?
2. Föreningens medlemmar **ska åka** på kryssning.
3. Ett par experter **kommer att tala** om skötsel av olika örter...

A4

Till exempel:

Var är taxfreebutiken? – Gå en trappa ner till däck 7 och sväng till höger.

Finns det en bastu här på båten? – Ja, den är på däck 9 (i fören).

Var finns närmaste toalett? – Den finns här till vänster framför dansrestaurangen: till vänster är toaletten för herrar och till höger för damer.

B1

Till exempel:

Medlemmarna i Trädgårdsföreningen Blomman äter middag på à la carte-restaurangen.

Reseledaren hälsar alla välkomna.

Gästerna beställer stekt strömming, renskav och karelsk stek.

Hovmästaren rekommenderar ett åländskt vin, men reseledaren vill ha mineralvatten.

Skärgården och utsikten över havet är vacker.

B2

Till exempel:

1. Alla får sitta var de vill och med vem de vill.
2. Välkommen hit!
3. Vi höjer våra glas och tittar på varandra och så säger vi Skål!
4. Tre personer delar en flaska.
5. Tack för att ni tänkte på mig. Tack för er vänlighet!
6. Just/Precis det tycker jag också!
7. Det är vackert att se långt ut över havet och öarna (i solnedgången)

B3

Smörgåsbord	gästerna	kön	består	kastrull	besticket	leverpastej
	potatisgratäng		mätta	tårta		

B5

Till exempel:

Vad är ett smörgåsbord?

Hur brukar man äta?

Kan man äta i en annan ordning än alla andra?

Vad finns det för efterrätter?

B6

Lautanen, haarukka vasemmalla, veitsi oikealla puolella – keskellä lautasta 7 lihapullaa, joiden oikealla puolella on 3 perunaa ja vasemmalla puolella puolukkahilloa, perunoiden päällä on ruskeaa kastiketta.

Muki ja sen takana teelusikka, muki vasemmalla puolella on punainen servetti, oikealla pieni lautanen. Lautasella on korvapuusti.

C1

Till exempel: JAG HAR KÖPT TVÅ FLASKOR VIN. VILL DU HA NÅGOT ANNAT? DE HAR OCKSÅ ÅLÄNSKT ÖL. VAR ÄR DU NU? KISSE

Tua skriver till sin dotter

Till exempel: HEJ GULLEVÄNNEN! JAG HAR KÖPT SVENSK CHOKLAD, NÅGRA PÅSAR HALLONBÅTAR OCH LAKRITS. ÄR DET NÅGOT SPECIELLT DU ÖNSKAR? MAMMA

C2

Till exempel:

1. Kristina går till hytten med sakerna. Sedan går hon till puben, för där sitter Mikael och några andra.
2. Tua ska gå till dansrestaurangen för att se vad de har för program.

C3

billigare	billigast
dyrare	dyrast
äldre	äldst
yngre	yngst
längre	längst
gladare	gladast
större	störst
mindre	minst
godare	godast
vackrare	vackrast

C4

billigare, billigast, snyggast, dyrast, mer praktisk, bättre, större, störst, sötare, lyxigare

Till exempel:

1. Den här ringen är lyxigare än den andra, men den är också dyrast.
2. En brun väska är mer praktisk än en vit.
3. Vinet på båten är billigare än i land, men billigast är ändå vatten!
4. En stor väska är bättre än en liten väska.

C5

Till exempel:

1. Jag älskar choklad. Den är inte lika söt som marmelad. Marmeladen är för söt
2. Jag tycker inte om öl. Cider är sötare och godare.
3. Konjak är kanske bättre än whisky, men båda smakar illa.
4. Salta nötter är hälsosammare än potatischips.

C6

Till exempel:

1. Hytten på däck 3 är mindre än de andra hytterna. Därför är den också billigast.
2. Min dröm är att ha en hytt på däck 9. Den är störst och lyxigast av alla, men så är den också dyrast.
3. Hytten på däck 6 är enklare och billigare. Bäst är att den har havsutsikt.

C7

Till exempel:

1. Barnen kan träffa Pelle Pingvin i lekrummet. De kan också spela barnens eget Bingo och vinna godis.
2. I taxfreen får man smaka på ett nytt spanskt vin och på Violettas nya choklad. Det händer kl. 21.30.
3. Trubaduren Fredrik Sjöling uppträder i puben på däck 8 från klockan halv tio.
4. Karaoke kan man sjunga i karaoke-baren "Sjung ut!" på 9:e våningen. Vi börjar klockan åtta.
5. I dansrestaurangen spelar orkestern upp till dans från kl. 22. Kvällens artist Sara uppträder kl. 23 och i baren kan man köpa drinken "Salta vågor" till specialpris.

R1

1. eller
2. och
3. och (så/men)
4. eller
5. så
6. men (så)
7. för

R2

Till exempel:

1. Jag ska gå tidigt till sängs, för jag är trött.
2. Jag kommer att sova som en gris (en stock).
3. Nästa vecka kommer min syster till oss.
4. På sommaren ska jag jobba.
5. Vi ska resa till Japan, så vi kommer att behöva mycket pengar.

R4

1. Ja, det har de.
2. Nej, det gör den inte
3. Ja, det är det.
4. Nej, det kan man inte.
5. Nej, det får de inte.
6. Ja, det gör man.
7. Nej, det gör den inte.
8. Ja, det har den.

Kapitel 11

A1

Jenny

- sorterar soporna
- sparar el
- återvinner kläder
- köper begagnade kläder och saker

Jonas

- har ingen bil, utan han cyklar
- flyger inte så ofta, utan han åker tåg och buss
- köper ekologisk och närproducerad mat
- (Han är med i en Reko-ring)

A2

kompost = matrester, gräs och löv samlas i en låda eller en hög. Det förmultnar och blir naturlig gödsel efter en tid.

blandavfall = sopor av olika slag, som man måste sortera och föra till ett insamlingsställe för papper, kartong, plast, glas, farliga ämnen etc.

begagnad = någon har använt varan tidigare

närproducerad = maten har odlats eller producerats nära din hemort (inte i ett annat land eller en annan världsdel)

ekologisk = produceras naturligt på åkrar utan konstgödsel och av djur utan antibiotika

konsument = den som köper och använder varan

producent = den som tillverkar/producerar varan och säljer den.

A3

Diskutera till exempel:

1. Hur mycket tänker du på att skydda naturen?
2. Åker du buss och tåg eller kör du bil?
3. Sparar du el?
4. Köper du ofta en plastkasse i butiken?
5. Kastar du bort mat?
6. Använder du mycket vatten när du duschar eller diskar?

A4

1. hennes
2. sin
3. hans
4. sitt
5. sina
6. sina
7. Deras
8. sitt

A5

R

R

F

F

F

F

R

R

B1

Till exempel:

t-skjortor	kjolar	väskor
blusar	jeans	skor
smycken	prislappar	

B4

1. de här stora väskorna
2. det där smycket
3. den här tröjan
4. de här böckerna
5. de här glasen
6. det där bordet

B5

Till exempel:

1. Jenny köpte randiga muggar, små glas, 4 tallrikar, stövlar och en väska, deckare och en bok om design.
2. Sofia köpte en jacka, gula shorts och ett halssmycke.
3. De sålde en silverring och tre ringar och kanske något annat...
4. Dagen gick bra och de var glada över sina fynd.

Vad tror du man kan köpa för 20 euro?

B6

1. stövlar
2. jacka
3. väska
4. halssmycke
5. glas
6. bok
7. ring
8. mugg
9. tallrik
10. örhänge

B8

ett populärt lopptorg

en bra idé

den stora röda väskan

den lilla svarta väskan

Vilka fina blusar!

de här randiga muggarna

de här små glasen

de tjocka deckarna

finska böcker

långa ärmar

de gula shortsens

den gröna tröjan

begagnade kläder och saker

en bra dag

B9

en randig mugg	den randiga muggen	randiga muggar	de randiga muggarna
ett litet glas	det lilla glaset	små glas	de små glasen
en dyr väska	den dyra väskan	dyra väskor	de dyra väskorna
en gammal bok	den gamla boken	gamla böcker	de gamla böckerna
ett rött örhänge	det röda örhänget	röda örhängen	de röda örhängena

B10

en billig tröja	ett billigt glas
det billiga glaset / de billiga glasen	de billiga tröjorna
de små prislapparna	ett litet smycke
det lilla smycket	en liten prislapp
de små smyckena	den lilla prislappen
rött hår	den röda jackan
det röda håret	de röda jackorna
ett härligt väder	det härliga vädret
härliga dagar	den härliga dagen

R1

1. På bordet finns det **en svart och en röd väska**

Den svarta väskan är större än **den röda väskan**.

2. På **det lilla bordet** ligger det **gamla böcker**.

Många av **de gamla böckerna** är **billiga**.

3. **Röda stövlar** är populära, men ingen vill köpa **de bruna stövlarna**.

4. Jag såg **ett vackert bälte** i går och nu ska jag gå och köpa **det vackra bältet**.

5. Sofia gjorde **ett fantastiskt fynd**. Hon köpte **den snygga jackan** för 8 euro.

Kapitel 12

A1

När Emil var liten bodde han i Vasa. Han sjöng mycket med mamma. Pappa läste om Pelle Svanslös och Emil i Lönneberga. När Emil var sju år gammal flyttade familjen till Åbo. Då tittade han alltid på BUU-klubben och finska barnprogram. Emil var med i Stafettkarnevalen.

B1

sommarteater	spelas ute
290 000	antalet finlandssvenskar
Tove Jansson	författare och konstnär
en finne	en finskspråkig finländare
Nylands brigad i Raseborg	en del av Finlands armé
Österbotten	ett område längs västkusten
finska och svenska	Finlands nationalspråk
en finlandssvensk	en svenskspråkig finländare
befolkning	människor som bor i ett land
en finländare	medborgare i Finland

B2

Vi var inte på dagis, eftersom min mamma var hemma med oss.

Jag kommer gärna på bio, om jag inte måste jobba.

Kjell Westö är en författare, som har fått många pris.

Jag kommer ihåg att min pappa ofta läste sagor för oss.

Om det inte regnar och blåser, är det roligt att gå på sommarteater.

Jag brukade alltid titta på tv, när BUU-klubben kom på onsdag.

D1

... eftersom vi försov oss...

... att ni ville komma hjälpa mig...

Om vi har tur med vädret,...

... om jag klarar av att bygga.

... att vi har allt

... som vi behöver

... att vi kunde laga en tonfisksallad...

... när hon har stängt butiken.

... att vi jobbar ett par timmar,

... innan vi äter lunch.

När vi har jobbat hårt och blivit svettiga...

..., fastän vattnet är iskallt?

..., om ni behöver hjälp med att lyfta bräder!

D2

På sommaren kan du sitta här på terrassen, som vi fick färdig i dag.

Jag är glad att ni kunde komma.

Om det inte regnar, får vi jobbet färdigt i dag.

När min farfar renoverade bastun, hjälpte jag honom.

Jag tog med mig en hammare, eftersom det är talko.

Vi måste ta bussen därför att vi inte har bil.